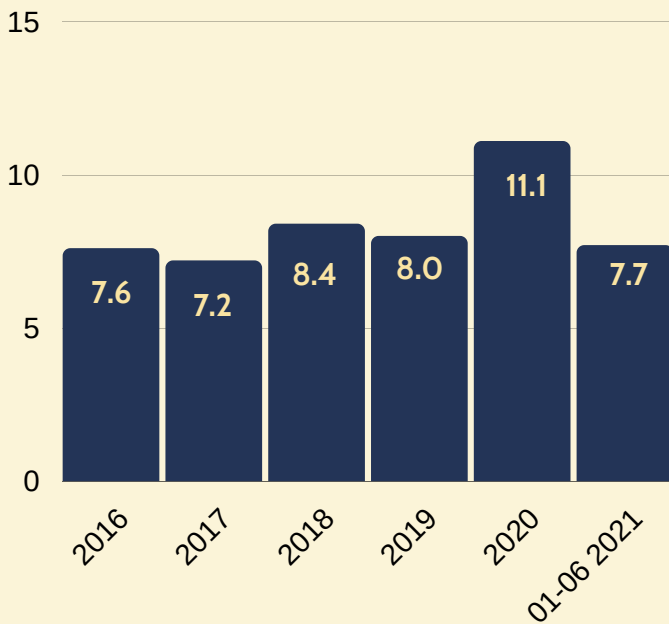

KOSOVA TÜRKİYE TİCARET ODASI
ODA TREGTARE KOSOVARO TURKE
KOSOVO TURKEY CHAMBER OF COMMERCE

KOSOVA İLE TÜRKİYE ARASINDAKİ TİCARET TREGTIA MES KOSOVËS DHE TURQISË

TÜRKİYE'YE İHRACAT

■ Kosova'nın Türkiye'ye ihracatı, milyon Euro
■ Eksporti i Kosovës në Turqi, në milion euro

EKSPORTI NË TURQI

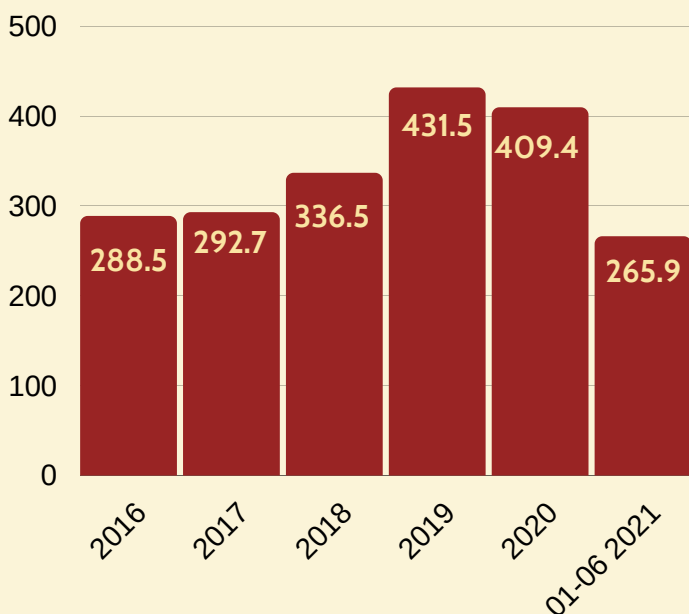
Kosova'nın Türkiye'ye ihracatı yıllar içerisinde istikrarlı bir büyüme gerçekleştirilemezse de STA'nın etkisiyle bir kaç ürünün ilk defa Türkiye pazarına girmesiyle birlikte 2020 yılında Türkiye'ye ihracat %38.75 artarak 11.1 milyon Euro olarak kaydedildi.

Nitekim 2021 yılının ilk altı ayında Türkiye'ye ihracat, neredeyse geçen yılların toplam ihracatına eşit olacak şekilde artış göstermiştir.

Edhapse eksportet e Kosovës në Turqi me kalimin e viteve nuk aritën në një rritje qëndrueshme, në vitin 2020 me impaktet e MTL-së disa produktet e Kosovës hyrën në tregun e Turqisë për herën e parë dhe me këtë eksporti në Turqi krahasuar me vitin e kaluar shënoi rritje me 38.75% dhe u regjistrua në 11,1 milion euro.

Ndërsa vetëm në gjashtëmuorin e parë të vitit 2021 eksporti në Turqi u rritën pothuajse të barabarta me eksportet totale të viteve të mëparshme.

TÜRKİYE'DEN İTHALAT

■ Kosova'nın Türkiye'den ithalatı, milyon Euro
■ Importi i Kosovës nga Turqia, në milion euro

IMPORTI NGA TURQIA

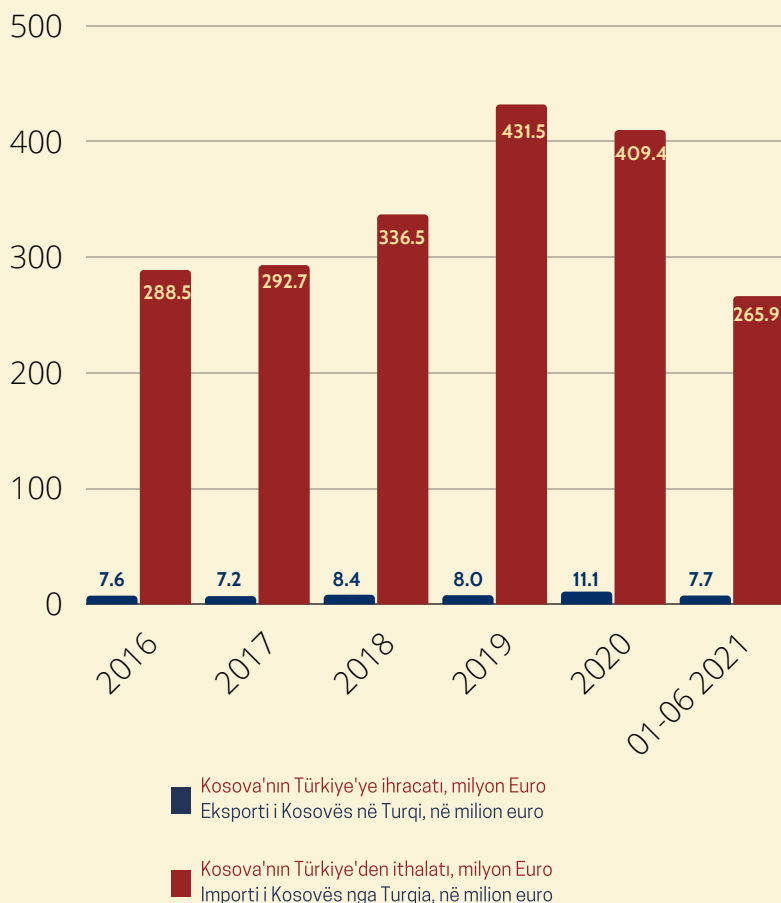
Kosova'nın Türkiye'den ithalatı yıllar içerisinde istikrarlı bir büyüme gerçekleştirilmesiyle Türkiye Kosova'nın en önemli ikinci ithalat partneri konumuna yükselmiştir. 2019 yılında 431.5 milyon Euro değerindeki ithalat 2020 yılında COVID-19 salgını nedeniyle ithalat %5.12 azalarak 409.4 milyon Euro değerinde kaydedildi.

2021 yılının ilk yarısında ise Türkiye'den ithalat geçen yılların altı aylık dönemlerine göre 265.9 milyon Euro ile en yüksek rakama ulaşmıştır.

Importet e Kosovës nga Turqia me kalimin e viteve regjistruan në një rritje qëndrueshme dhe Turqia është bërë partnerja e dytë kryesor të importeve të Kosovës. Në vitin 2019 importi ishte 431.5 milion euro, ndërsa në vitin 2020, përshkak pandemisë COVID-19, importi nga Turqia u zvogëlua me 5.12% dhe u regjistrua në 409.4 milion euro.

Gjithashtu në gjysmën e parë të vitit 2021, importi nga Turqia me 265.9 milion euro arriti shifrën më të lartë në krahasim me periudhat gjashtëmuore të viteve të kaluara.

TİCARET HACMİ

VƏLLİMİ TREGTAR

DIŞ TİCARET HACMİ: VƏLLİMİ TREGTAR:

2019: 439.5 milyon / milyon Euro

2020: 420.5 milyon / milyon Euro

Kosova ile Türkiye arasındaki en yüksek ticaret hacmi 439.5 milyon Euro ile 2019 yılında gerçekleşti. 2020 yılında COVID-19 salgınından kaynaklı olarak iki ülke arasındaki ticaret hacminde bir önceki yıla göre 19 milyon Euro'luk bir kayıp meydana geldi. 2020 yılında iki ülke arasındaki ticaret hacmi 420.5 milyon Euro olarak kaydedildi.

Vəllimi mə i lartë tregtar mes Kosovës dhe Turqisë u realizua në vitin 2019 me 439.5 milionë Euro. Në vitin 2020, një humbje prej 19 milion Euro ndodhi në vëllimin tregtar midis dy vendeve për shkak të pandemisë COVID-19 në krahasim me vitin e kaluar. Në vitin 2020, vëllimi tregtar midis dy vendeve u regjistrua në 420.5 milion Euro.

TİCARET DENGESİ

İki ülke arasındaki ticaret dengesine baktığımızda ise Kosova Türkiye ile ticaretinde açık vermeye devam etmektedir.

Kosova Türkiye ile ticaretinde 2019'da 423.5 milyon Euro ve 2020'de 398.3 milyon Euro ticaret açığı vermiştir.

Kur shikojmë bilancin tregtar mes dy vendeve, Kosova vazhdon të ketë deficit në tregtinë me Turqinë.

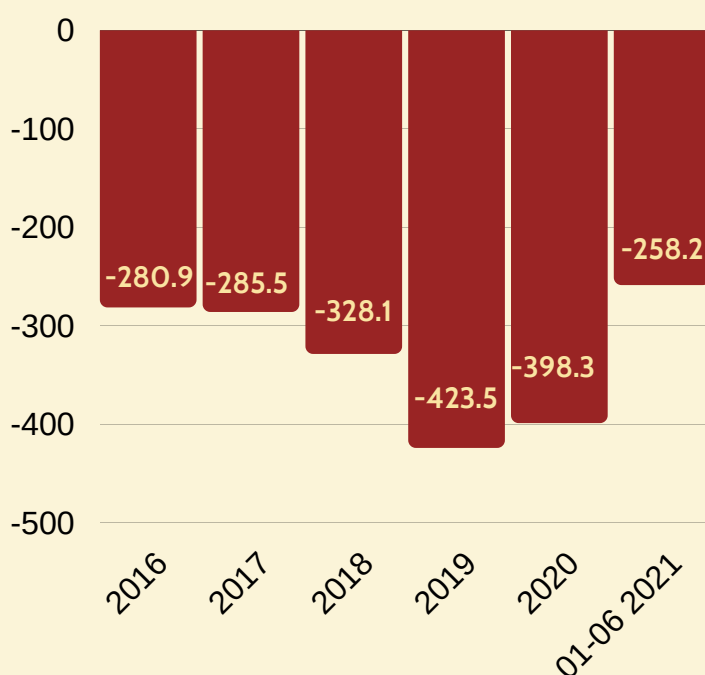
Kosova kishte një deficit tregtar me Turqinë prej 423.5 milion Euro në 2019 dhe 398.3 milion Euro në 2020.

DIŞ TİCARET DENGESİ: BALANCI TREGTAR:

2019: -423.5 milyon / milyon Euro

2020: -398.3 milyon / milyon Euro

BILANCI TREGTAR

TÜRKIYE'YE EN ÇOK İHRAÇ EDİLEN 10 ÜRÜN KATEGORİSİ

TOP 10 KATEGORIT E PRODUKTEVE MË TË EKSPORTUAR NË TURQI

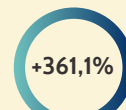
Türkiye'ye 2019 ve 2020 yıllarında en çok ihraç edilen ürünler
Në vitet 2019 dhe 2020 produktet më të eksportuara në Turqi

Ürünler - Produktet	Değeri - Vlera	
	2019	2020
1 Baz metaller ve artıkları Metalet bazike dhe mбетjet e tyre	2,424,237 €	4,772,099 €
2 Kauçuklu tekstil kumaşları Pëlhura tekstile të gomua	2,379,152 €	2,671,035 €
3 Makine ve mekanik teçhizat Makineri dhe pajisje mekanike	335,848 €	802,901 €
4 Hayvan yün ve derileri Leshi dhe lëkurat e kafshëve	163,307 €	753,086 €
5 Kauçuktan bant ve kayışlar Rripat apo shiritat prej gome	537,298 €	547,124 €
6 Ahududu Manafera	45,056 €	510,879 €
7 Bira ve alkol ürünleri Birra dhe produktet e alkoolit	149,141 €	315,445 €
8 Kahve Kafe	131,972 €	107,712 €
9 Plastik ve plastik ürünleri Plastikat dhe artikujt prej tyre	287,335 €	106,449 €
10 Maden ürünleri Produktet minierave	61,374 €	62,531 €

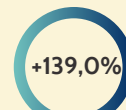
İHRACATI ARTAN ÜRÜNLER PRODUKTET ME RRITJËN E EKSPORTIT

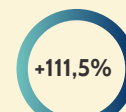
Ahududu
Manafera

Hayvan yün ve derileri
Leshi dhe lëkurat e kafshëve

Makine ve mekanik teçhizat
Makineri dhe pajisje mekanike

Bira ve alkol ürünleri
Birra dhe produktet e alkoolit

Baz metaller ve artıkları
Metalet bazike dhe mбетjet e tyre

İHRACATI AZALAN ÜRÜNLER

PRODUKTET ME ULJËN E EKSPORTIT

Plastik ve plastik ürünleri
Plastikat dhe artikujt prej tyre

Kahve
Kafe

STA ANLAŞMASI ARDINDAN TÜRKİYE PAZARINA GİREN ÜRÜNLER

PRODUKTET QË HYRËN NË TREGUN E TURQISË PAS MARRVESHJËS MTL-SË

1 Eylül 2019'da yürürlüğe giren STA anlaşmasının ardından Türkiye pazarına ilk defa giren Kosovalı ürünler
Pas marrveshjës MTL-së nga data 1 shtator 2019, produktet kosovare që hyrën në tregun e Turqisë për herën e parë

➤ Hayvan yün ve derileri
Leshi dhe lëkurat e kafshëve

➤ Karayolu araç parçaları
Pajisjet e veturave të transportit rrugor

➤ Temizlik ürünleri
Produktet e pastrimit

➤ Ahududu
Manafera

TÜRKIYE'DEN EN ÇOK İTHAL EDİLEN 14 ÜRÜN KATEGORİSİ

TOP 14 KATEGORIT E PRODUKTEVE MË TË IMPORTUAR NGA TURQIA

Türkiye'den 2019 ve 2020 yıllarında en çok ithal edilen ürünler
Në vitet 2019 dhe 2020 produktet më të importuara nga Turqia

Ürünler - Produktet	Değeri - Vlera	
	2019	2020
1 Tekstil ürünleri Produkte të tekstit	85,691,181 €	77,842,894 €
2 Mekanik ve elektronik makineler Makineri mekanike dhe elektronike	73,291,393 €	75,524,126 €
3 Gıda ürünleri Produktet e ushqimit	46,706,421 €	47,218,554 €
4 Baz metal ve ürünleri Metalet bazike dhe produktet tyre	56,709,360 €	44,257,873 €
5 Plastik ve lastik ürünleri Plastikat, gomat dhe produktet tyre	34,441,474 €	36,912,008 €
6 Kimya sanayi ürünleri Produktet e industrisë kimike	23,293,709 €	25,474,737 €
7 Akaryakıt Karburant i lëngët	22,614,745 €	19,155,283 €
8 Mobilya ürünleri Produktet mobilerie	16,471,206 €	14,176,817 €
9 Taş, seramik, cam ve ürünleri Guri, qeramika, qelqi dhe prod. tyre	12,533,019 €	12,087,523 €
10 Odun ve ahşap ürünleri Druri dhe artikujt prej druri	11,039,624 €	11,796,668 €
11 Sigara ve tütün ürünleri Produktet e cigareve dhe duanit	8,096,371 €	9,075,197 €
12 Ayakkabı Këpuca	8,746,561 €	7,074,159 €
13 Kağıt ve karton ürünleri Produktet të letres dhe kartonit	6,215,966 €	6,598,141 €
14 Ulaşım araçları ve parçaları Veturat e udhëtimit dhe pajisjet	8,111,691 €	5,933,210 €

İTHALATI ARTAN ÜRÜNLER PRODUKTET ME RRITJËN E EKSPORTIT

İTHALATI AZALAN ÜRÜNLER PRODUKTET ME ULJËN E IMPORTIT

KOSOVA'NIN 2020'DE BELİRLİ ÜRÜN GRUPLARINDA BAŞLICA İTHALAT PARTNERLERİ

Sıralama Türkiye'nin 2020 yılında Kosova pazarında en çok pay sahibi olduğu ürün kategorilerine göre düzenlenmiş ve başlıca ithalat partnerleriyle kıyaslanmıştır.

CEFTA kapsamında Arnavutluk, Kuzey Makedonya, Sırbistan ve Karadağ ülkeleri birlikte alınmıştır.

PARTNERËT KRYESORË TË IMPORTIT NË DISA GRUPE PRODUKTESH NË VITIN 2020

Renditja është rregulluar sipas kategorive të produkteve në të cilat Turqia kishte pjesën më të madhe në tregun e Kosovës për vitin 2020 dhe është krahasuar me partnerët kryesorë të importit.

Brenda fushës së CEFTA -së, Shqipëria, Maqedonia e Veriut, Serbia dhe Mali i Zi u morën së bashku.

	2020 Toplam İthalat Tutarı, milyon Euro Vlera totale të importit në 2020, milion euro	Türkiye Turqia		Almanya Gjermania		CEFTA CEFTA		Çin Kina	
		Mln €	%	Mln €	%	Mln €	%	Mln €	%
Tekstil Ürünleri Produkte të tekstit	163.2 Mln €	77.9 Mln €	%48	1.9 Mln €	%1	3.7 Mln €	%2	41.2 Mln €	%25
Makineler ve aksamaları Makineri dhe pajisjet e tyre	435.0 Mln €	75.7 Mln €	%17	52.6 Mln €	%12	24.0 Mln €	%6	119.1 Mln €	%27
Baz metal ve ürünleri Metalet bazike dhe produktet tyre	351.2 Mln €	44.6 Mln €	%13	14.0 Mln €	%4	157.3 Mln €	%45	33.5 Mln €	%10
Hazır gıda, içecek ve tütün ürünleri Produktet e ushqimit, pijeve dhe duhanit	422.3 Mln €	43.4 Mln €	%10	36.9 Mln €	%9	198.0 Mln €	%47	1.9 Mln €	%0.4
Plastik ve lastik ürünleri Plastikat, gommat dhe produktet tyre	224.6 Mln €	36.9 Mln €	%16	42.5 Mln €	%19	28.9 Mln €	%13	23.6 Mln €	%11
Kimya sanayi ürünleri Produktet e industrisë kimike	283.9 Mln €	25.4 Mln €	%9	39.3 Mln €	%14	44.7 Mln €	%16	16.4 Mln €	%6
Mineral ürünler Produktet minerale	353.8 Mln €	21.5 Mln €	%6	13.6 Mln €	%4	94.5 Mln €	%27	0.0 Mln €	%0
Mobilya ve muhtelif ürünler Produktet mobilerie dhe produktet tjera	87.6 Mln €	18.7 Mln €	%22	2.3 Mln €	%3	13.4 Mln €	%15	31.4 Mln €	%36
Meyve - sebze ürünleri Produkte perimesh	163.9 Mln €	12.4 Mln €	%8	1.4 Mln €	%0.8	51.6 Mln €	%31	2.3 Mln €	%1
Odun ve ahşap ürünleri Druri dhe artikujt prej druri	80.6 Mln €	11.8 Mln €	%15	10.5 Mln €	%13	30.0 Mln €	%37	4.0 Mln €	%5

